

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної
науково–практичної конференції**

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

**19-20 травня 2010 року
м. Рівне**

ББК 72

УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали III Міжнародної науково-
практичної конференції студентів, педагогів,
психологів та молодих науковців. Частина 1.
Психолого-педагогічний напрям. – Рівне, 2010.– 200 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – канд.іст.наук, проф., ректор – **голова оргкомітету**

Поніманська Тамара Іллівна – канд.пед.наук, проф., проректор з наукової роботи РДГУ – **заступник голови оргкомітету**;

Гон Максим Мойсейович – докт.політ.наук, проф.;

Павелків Роман Володимирович – докт.психол.наук, проф.;

Пальчевський Степан Сергійович – докт.пед.наук, проф.;

Сяський Андрій Олексійович – докт.техн.наук, проф.;

Войтович Ігор Станіславович – канд.пед.наук, доц.;

Воробйова Ірина Анатоліївна – канд.пед.наук, доц.;

Галатюк Юрій Михайлович – канд.пед.наук, проф.;

Галуха Любов Юріївна – канд.іст.наук, доц.;

Каштан Сергій Степанович – канд.техн.наук, доц.;

Максимцев Юрій Романович – канд.фіз.-мат.наук, доц.;

Павелків Віталій Романович – канд. психол. наук, доцент

Черніговець Тетяна Іванівна – канд.пед.наук, доц.;

Черній Алла Леонідівна – канд.політ.наук, доц.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 29.04.2010р.)

«нежадний, бо не взяв три воза золота», «мудрий»; «принцеса сумна, бо вона сама була в темниці», «красива і мила» та ін.

Під час проведення гри «Хто назве більше ознак», кожна дитина називала ту чи іншу ознаку протилежної статі. Слід зазначити, що як і хлопчики так і дівчатка приймали активну участь.

Хлопчики вказували такі ознаки, характерні для дівчаток: хороша, красива, мила, спокійна, весела, слухняна, мудра, велика, любляча, слухняна; дівчатка – хоробрий, мужній, вихований, високий, розумний, сильний, веселий, спокійний, милий, чемний, добрий, хороший та гарний.

Дана гра показала, що риси майже не відрізняються, оскільки моральні якості характерні як дівчаткам так і хлопчикам.

Отже, після формувального експерименту дошкільники зрозуміли, що хоча і відрізняються фізіологічно дівчатка від хлопчиків чи навпаки, однак риси, які допомагають їм у взаєминах – спільні.

На констатувальному етапі експерименту рівень сформованості про мужність і жіночність високий рівень показали 35% дітей; середній - 35%; низький - 30%.

На контрольному етапі спостерігаємо динаміку обізнаності дошкільників: високий рівень - 40%; середній - 45%; низький - 15% (див. таблиця 2.3). Бачимо позитивні зміни у сформованості уявлень дітей про мужність і жіночність. Зокрема, на контрольному етапі зменшилась вдвічі (15%) кількість дітей, які ми віднесли до низького рівня.

На основі отриманих на етапі констатувального експерименту даних про наслідки впливу сім'ї та однолітків на зміст уявлень щодо мужності / жіночності у контексті виконання сімейних ролей нами були визначені цілі та зміст подальшого формувального експерименту. Так, ми вважали, що подоланню роз'єднаності однолітків дошкільного віку різної статі в групі дитячого закладу сприятиме оптимізація формування у дитини адекватних уявлень про мужність і жіночність, сімейні ролі на етичних засадах усвідомленості значущості соціальної ролі протилежної статі.

Висновки. Дитина, засвоюючи схему власної статі, інтеріює ті поведінкові зразки, схеми, сценарії, що є найпоширенішими в її середовищі, що виявляються у взаємодії з нею іншими індивідами і поступово стають характеристиками її психологічної статі, впливають на когнітивну, афективну і регуляторну сфери її особистості. Виражені риси тієї чи іншої статі формуються під впливом як середовища, так і цілеспрямованого виховання. Деякі вчені радять виховувати хлопчиків тільки маскуліні, а в дівчаток – лише феміні риси характеру. Інші вважають, що не слід стримувати розвиток тих позитивних якостей, які традиційно вважаються притаманними протилежній статі. Так, нерозумно було б дівчинку, здатну до організаторської діяльності, до прийняття вольових рішень, відволікати від обов'язків, що потребують саме цих рис, і орієнтувати лише на те, що вимагає чутливості, м'якості тощо. Ми вважаємо, що краще надати дитині можливість залишатися самою собою, сприяючи умовам, за яких неодмінно проявлялись і розвивались би суто позитивні риси особистості.

Педагогічними умовами формування гендерних ролей є: оптимізація уявлень у дітей про мужність, жіночність, сімейні ролі на етичних засадах, усвідомлення значущості соціальної ролі протилежної статі, диференціація діяльності та зразок дорослих.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у створенні системи роботи зі статевого виховання дітей старшого дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Литвиненко С., Ямницький В. Особливості формування гендерних схем у процесі статево-рольової соціалізації дітей. // Збірник «Оновлення змісту, форм та методів навчання та виховання в закладах освіти». – 2003. - Вип.27. – С. 60.
2. Луценко В. Морально-статеве виховання. // Дошкільне виховання, 2008. - №8. – С. 14.
3. Ставицька О. Соціальні детермінанти розвитку статевої ідентифікації в дитячому віці. // Збірник «Оновлення змісту, форм та методів навчання та виховання в закладах освіти». – 2003. - Вип.27. – С. 137.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАМІРІВ В УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ

**Руль Анна, магістрантка, Янцур М. С., канд.пед. наук, професор
Рівненський державний гуманітарний університет**

У часи розбудови державності України надзвичайно важливе значення має підготовка підростаючого покоління до трудового життя. Одним з напрямків вирішення цього питання є профорієнтаційна робота в загальноосвітніх школах, у процесі якої потрібно створити ефективні дієві системи підготовки учнів до професійного самовизначення в сучасних умовах. Сьогодні вказує на те, що професійна орієнтація повинна здійснюватись згідно образу, який складається з двох взаємопов'язаних сторін: прийняття учнями рішення про свій професійний вибір та вплив на мотиваційну сферу учня з метою формування професійних намірів відповідно до суспільних потреб [1], що в подальшому може стати свідомим вибором професії.

Психолого-педагогічна функція профорієнтації – це формування професійних намірів у відповідності з інтересами і потребами конкретного регіону в кадрах. Сутність самого поняття "професійний намір" розкрито у роботах таких дослідників, як Т. Буянова, А. Гороль, М. Захаров, Н. Канторович, Н. Морозова, Н. Остапенко, О. Шавір та інші. Подальший розгляд цього поняття дав змогу обґрунтувати зміст «професійного наміру особистості» й визначити його як змістовно-синтетичне і динамічне утворення особистості, яке визначає довільний, усвідомлений вольовий акт планування майбутньої діяльності з оволодіння визначеною професією. Структурні компоненти цього утворення формуються і розвиваються взаємозумовлено під впливом сукупності педагогічних умов у процесі відповідним чином організованої навчально-практичної діяльності, зміст якої має профорієнтаційну спрямованість і забезпечує старшокласникам достатній рівень професійного самовизначення. Формування професійних намірів відбувається в процесі пізнавальної активності особистості з набуття системи знань і вмінь, що визначають професійні бажання до сфери майбутньої трудової діяльності, відповідно до її потреб, інтересів, нахилів і мотивів. Професійні наміри виявляються у готовності старшокласника скласти обґрунтований професійний план та реалізувати його у майбутньому.

У структурі професійного наміру старшокласника, виділено компоненти: когнітивний, мотиваційний, практичний та компонент "Я", які висувають свої вимоги до процесу його формування. Для формування в учнів старшої школи професійних намірів в процесі трудового навчання важливо також враховувати основні завдання профорієнтації, розвиток здатності старшокласників до професійного самовизначення, який здійснюється за допомогою певних форм, методів і засобів. Ми, провівши аналіз сучасного стану організації профорієнтаційної роботи в старшій школі (спостереження, анкетування, бесіда), прийшли до висновку, що формування професійних намірів учнів відбувається недостатньо.

Освітня галузь "Технологія" належить до таких галузей освіти, які можуть забезпечити індивідуальний підхід до учнів з точки зору змісту навчання, розширити варіативність змісту практичної діяльності учнів [2], що, на нашу думку, більш успішно дозволить реалізувати методику формування в учнів старших класів професійних намірів. Незважаючи на досить велику кількість робіт з індивідуалізації навчання, питання індивідуального підходу в трудовому навчанні дівчат розкрито недостатньо. Зокрема, мало досліджене питання індивідуального підходу при формуванні професійних намірів учнів старшої школи.

У трудовому навчанні питання індивідуалізації досліджували Г.В. Терещук, І.С. Волощук, Г.Є.Шевченко, колектив лабораторії трудової підготовки і політехнічної творчості Інституту педагогіки АПН України та інші [6]. Провівши аналіз відповідних літературних джерел щодо реалізації індивідуального підходу при формуванні професійних намірів учнів старшої школи в сучасних умовах'ясували, що індивідуальний підхід - пристосування форм та методів педагогічного впливу до індивідуальних особливостей школярів для того, щоб забезпечити запроєктований рівень розвитку особистості, заснований на глибокому знанні її рис та умов життя [5]. "Індивідуальний підхід" визначає особливий підхід (дійову увагу) вчителя до учнів або груп учнів, відповідно і до організації роботи в поєднанні фронтальної, групової та індивідуальної форми [4].

Г.В. Терещук вважає, що перш за все слід відмовитись від усталеного за попередні десятиліття усередненого підходу до учнів. Сьогодні школа повинна в центр своєї діяльності поставити учня як неповторну особистість і індивідуума з власними духовними потребами, задатками, інтересами, можливостями і бажаннями. У цьому зв'язку очевидним є зростання значимості індивідуального й диференційованого підходу в трудовому навчанні [3]. Зазначимо, що індивідуальний підхід в процесі трудового навчання учнів старшої школи реалізовується через індивідуальні завдання, які повинні відповідати наступним вимогам: 1) забезпечувати виконання навчальної програми, збагачувати зміст навчального матеріалу, поглиблювати навчально-виховний процес, але не змінюючи при цьому порядок та вимоги до засвоєння навчального матеріалу; 2) подавати зміст виконання завдань описово; 3) враховувати вікові, психофізіологічні особливості учнів, їх пізнавальні можливості і специфіку змісту навчального матеріалу; 4) можливість використання як для роботи з групою учнів, так і для індивідуального навчання кожного школяра; 5) можливість групування, за необхідністю, різномірних матеріалів для кожного класу або використання, з тією ж метою, окремо без збереження назви рівня складності.

Індивідуальні завдання з формування професійних намірів учнів старшої школи в процесі трудового навчання визначаються за такими ознаками: 1) творчість, не шаблонність мислення; 2) пошук оригінальних ідей; 3) наочні рішення; 4) самостійний та спільний розв'язок завдання; 5) інтенсивна взаємодія учасників малої групи; 6) оригінальність, неповторність, нетрадиційність; 7) позашкільні інтереси; 8) інноваційність; 9) художнє оформлення; 10) співпраця і співтворчість; 11) презентаційність; 11) особисте значення питання для учня. Враховуючи вищевказані вимоги і ознаки індивідуального завдання з профорієнтації, нами була розроблена відповідна система індивідуальних завдань з формування професійних намірів.

Враховуючи змістовність компонентів професійних намірів нами запропоновано рівні їх сформованості: 1) низький – в учня є професійний інтерес, але він не співпадає із здібностями, а компоненти мотиваційний і практичний відсутні; 2) середній – професійний інтерес учнів співпадає із здібностями, але не проявляється мотиваційний і практичний; 3) достатній – підключається мотивація до другого рівня (в учня виникає питання «Чому хочу обрати саме цю професію?»); 4) високий – усі чотири компоненти узгоджені між собою. Тому розробка і реалізація індивідуального підходу при формуванні професійних намірів включає такі кроки: 1) психодіагностика професійних намірів учнів (виявлення професійних інтересів, мотивів, нахилів, здібностей учнів); 2) розподіл учнів за рівнями розвитку професійних намірів (об'єднання в ланки, бригади, групи тощо) з врахуванням бажання щодо професії чи сфери професійної діяльності; 3) видача індивідуальних завдань учням з урахуванням рівнів розвитку професійних намірів; 4) включення учнів в роботу з виконання індивідуальних завдань (на заняттях профільного навчання та в позаурочний час, у спецшколі, вдома тощо); 5) захист індивідуальних завдань з профорієнтації. Для прикладу пропонуємо такі завдання: зібрати інформацію про свою професію; зняти міні-фільм про роботу певної професії; дати виробничу характеристику професії; знайти опис психологічної характеристики своєї професії за типами праці (наприклад людина-людина) та творчо змодельовати свій виступ; за журнальними статтями (з міні-бібліотеки кабінету трудового навчання) за останній рік, безпосередньо по описам та новинам обраної професії, підготувати цікавий виступ у довільній, творчій формі; скласти розгорнуту формулу своєї професії за методикою «Здатності до аналізу професії» (ЗАП) тощо. В одній професійній сфері можуть бути учні з чотирма рівнями розвитку сформованості професійних намірів. Таким чином, розроблені завдання передбачають певну сумісність, адже вони доповнюють один одного і тоді співпраця учнів у одній сфері буде корисною для кожного учня зокрема. Формування професійних намірів в учнів старшої школи в процесі трудового навчання може мати різний термін їх реалізації, що охоплює увесь навчальний семестр чи рік, або його частину; відповідно і графік використання тієї чи іншої форми завдання також підвладне лише для вчителя. Всі завдання, які виконує учень, працюють на кінцеву мету – сформованість професійних намірів, що призводить в результаті до свідомого вибору професії.

На даний момент запропонований зміст і методика формування професійних намірів в учнів старшої школи в процесі трудового навчання на основі індивідуального підходу проходить експериментальну перевірку на базі шкіл м. Рівного.

Список використаних джерел

1. Величко Н.О., Професійна орієнтація учнівської молоді як шлях до формування контингенту ПТНЗ в умовах демографічної кризи.

2. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. //Управління школою. – 2004. – № 4 (52). Лютий. – С. 2-30.
3. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: Навч.-метод. посібник / За заг. ред. О.М.Коберника, Г.В.Терещука. - Умань: СПД Жовтий, 2008. - 212 с.
4. Казакевич В.М., Поляков В.А., Ставровский А.Е. Основы методики трудового обучения. / Под ред. В.А. Полякова. – М.: Просвещение, 1983.–192 с.
5. Подласый И.П. Педагогика. –М., 1996.- С. 139.
6. Терещук Г.В. Загальні дидактичні основи індивідуального підходу до учнів. // Трудова підготовка в закладах освіти. – 1997. - № 4. – С.28-33; 1998. - № 1. – С. 37-39, 51

РУХЛИВІ ІГРИ ЯК ЗАСІБ ВСЕБІЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

**Русин Вікторія, магістрантка, Дичківська І.М., канд.пед. наук, професор
Рівненський державний гуманітарний університет**

Гра – один із основних видів діяльності дітей. Це шлях до пізнання світу, в якому вони живуть і який покликаний змінювати. Передусім ігри допомагають об'єднати малят і створити дитячий колектив. В іграх беруть участь і замкнуті, несміливі діти. Під час гри виховується свідомість дисципліни, діти привчаються до виконання певних правил, справедливості, набувають вміння контролювати свої вчинки, правильно та об'єктивно їх оцінювати. Саме у грі “розкривається перед дітьми світ, розкриваються творчі можливості особистості”, – підкреслював видатний український педагог В. Сухомлинський [3, с. 95].

Набуття життєвого досвіду починалося з раннього дитинства, а сьогодні ми від усього оберігаємо дитину, а потім, коли вона стає дорослою – виявляється зовсім не підготовленою до самостійного життя. Історія стверджує, що у древніх греків та римлян були розважальні ігри особистого характеру досить давно. Їх налічувалось понад 50, половина з них були дитячі ігри [2].

Світ ігор дуже різноманітний: рухливі, сюжетні, народні, рольові, спортивні, імітаційні, командні, групові, ігри-естафети, ігри-конкурси, ігри-змагання, ігри-забави тощо.

Вихователь, маючи великий арсенал ігор, може використовувати їх як на заняттях, так і в повсякденному житті, щоб досягти бажаного результату у вихованні і забезпечити гармонійний розвиток кожної дитини.

Рольові та сюжетні ігри, їх зміст був спрямований життям, професійна обізнаність також передавалась через гру. Діти та батьки були завжди поруч, і це давало можливість дітям навчитись правил культури і спілкування, які залишаються на все життя. Гра формує також патріотичні почуття. Вихователь у грі збагачує знання дітей про культуру інших народів. Так, у слов'ян діти брали участь у народних святах Івана Купала, свята врожаю, свята весни та ін. Всі ці свята супроводжувались хороводами та іграми. Всі ігри мали певну систему та виховне значення. У фізичному розвитку важливу роль відіграють ігри-естафети. Вони стимулюють розвиток потрібних фізичних якостей і вмінь. Для відновлення працездатності застосовується метод активного відпочинку між видами вправ: ходьба по гімнастичній лаві, метання у ціль, вправи, що сприяють зменшенню втоми. Ігри виховують у дітей дружні, товариські взаємини, вчать шанувати права іншого. Коли дитина грається, вона стає життєрадісною, гра є хорошим засобом фізичного виховання. Викривлення хребта в малят призводить до порушення стану організму, а гра може запобігти цьому.

Під час гри малята повинні веселитись, радіти, бавитись. Якщо цього немає, то гра не відповідає їхньому віку, або ж керівник не зміг зацікавити дітей грою. Найбільшу цінність мають ігри, ритмічно проведені, бо вони об'єднують учасників даної гри і перетворюють її у серйозну працю. Гра робить життя цікавим. Командні ігри-естафети виховують у дітей найкращі риси характеру: ширість, милосердя, душевність, співчуття, в ній дошкільники виявляють свою власну ініціативу, організаторські здібності.

Таким чином, рухливі ігри за змістом і формою є простими і доступними дітям різних вікових груп.

Оздоровче значення ігор визначається тим, що вони: 1) сприяють гармонійному росту дошкільника; 2) формують правильну поставу; 3) загартовують організм; 4) зміцнюють здоров'я.

Освітнє значення рухливих ігор полягає в тому, що вони:

- формують рухові вміння і навички бігу, стрибків, метання тощо;
- розвивають різні фізичні якості: швидкість, силу, спритність, гнучкість і витривалість;
- дають основи знань з фізичної культури і спорту, валеології, народознавства, історії рідного краю і т.д.

Кожна рухлива гра несе у собі і виховне значення. Рухливі ігри виховують: 1) моральні і вольові якості дітей; 2) любов до рідного краю, звичаїв і традицій українського народу; 3) любов до щоденних і систематичних занять фізичних вправ.

Отже, у рухливій грі одночасно здійснюється фізичне, розумове, моральне, естетичне та трудове виховання. Активна рухова діяльність ігрового характеру, позитивні емоції підсилюють всі фізіологічні і психологічні процеси в організмі, поліпшують роботу всіх органів і систем [1, с. 12]. Правила ігор регулюють поведінку гравців, сприяють вихованню взаємодопомоги, чесності, колективізму, дисциплінованості, сміливості, рішучості і т.д.

Список використаних джерел

1. Низковська О. Рухлива гра розвиває творчість // Дошкільне виховання. – 2002. – № 2. – С. 12-13.
2. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навч. посібник. – К., Академвидав, 2004. – 435 с.
3. Сухомлинський В.О. Серце відаю дітям / Вибр. твори в 5 тт. – Т. 3. – К.: Рад. школа, 1976. – С. 75-254.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МАТЕМАТИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАГАЛЬНИМ МЕТОДАМ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ПЛАНІМЕТРИЧНИХ ЗАДАЧ

**Савенюк Тетяна, магістрантка, Белешко Д.Т., канд. пед. наук, доцент
Рівненський державний гуманітарний університет**

При вивченні математики особливої значущості набуває організоване навчання прийомам мислення, прийомам раціонального виконання учбової діяльності, що особливо важливе при вирішенні планіметричних задач

ЗМІСТ

ПСИХОЛОГО – ПЕДАГОГІЧНИЙ НАПРЯМ

Hal Rice, M. Sue Sroda. A Brief History of CTLT at Murray State University	3
Shankovs'ka Vasylyn, Zubilevych Maryna. The training of bachelors at humanitarian university departments in the USA and Great Britain	3
Абібуллаєва С. М. Наукові підходи до вивчення педагогічного мислення в контексті професійного становлення особистості майбутнього вчителя	4
Андронович Л.Н., Дубинина Д.Н. Разнообразие приемов обучения пересказа литературных произведений как средство повышения эффективности формирования у дошкольников связной речи	7
Бакшиш Евеліна, Заредінова Е. Р. Підготовка вчителя до особистісно-орієнтованого виховання молодшого школяра	8
Баланович Ганна, Белешко Д.Т. Розробка методичного посібника: Курс за вибором «Подільність цілих чисел»	9
Баранова С. Н, Стреха Е.А. Ознакомление старших дошкольников с организмом человека в процессе дидактических игр	11
Бекирова Адиле Рустемовна Особенности формирования основ гражданской культуры младших школьников в школах автономной республике Крым	12
Бенедюк Т.М., Зайченко Ю.А., Твердохліб І.А. Використання комп'ютера на уроках математики	15
Берник Іванна, Янцур М.С. Формування професійної спрямованості учнів основної школи з врахуванням соціонічних типів особистості	17
Блащинская И. А. Состояние владения старшими дошкольниками словарем русского и белорусского языков в ситуации близкородственного двуязычия.	18
Богданова Ганна, Ротерс Т.Т. Інтерактивні технології навчання вчителів фізичної культури у післядипломній педагогічній освіті	20
Бородач Татьяна, Дубинина Д.Н. Обогащение и активизация словаря детей дошкольного возраста	21
Бородич Ирина, Горбатова Е.В. Использование книжной иллюстрации как средства развития творчества у детей дошкольного возраста	21
Вербець Олександр, Тарасенко В.І. Соціально-психологічні проблеми поглиблення якості освіти	22
Вербіцький П.М., Кирильчук Ю.В. Методика розвитку технічних здібностей в учнів на заняттях з професійного навчання (за професією токаря)	23
Войтик Т. П., Стреха Е.А. Организация игр с природными материалами детей младшего дошкольного возраста в практике работы дошкольных учреждений	25
Войтович І.С. Використання форумів у педагогічній діяльності.	25
Войтович Оксана Формування міжпредметних компетентностей учнів ЗОШ	27
Галатюк Михайло Дидактичний зміст навчально-пізнавальної компетентності у шкільній освіті.	28
Галатюк Тарас Формування навчальної діяльності у процесі з розв'язування фізичних задач.	30
Ганжа М. Проектування функціональної моделі естетичного виховання молодших школярів засобами дизайну	31
Гаюк Андрій, Сингаївський Д.В. Використання інтерактивних аудіовізуальних засобів у процесі трудового навчання старшокласників	33
Гладун Тетяна Індивідуалізація навчання учнів засобами інформаційних технологій.	34
Гнедко Наталія, Белешко Д.Т. Основні принципи реалізації допрофільної підготовки.	36
Гомонай Іванна, Дичківська І.М. Принципи добору матеріалу з народного декоративно-прикладного мистецтва для роботи з дошкільнятами.	37
Гордєєва Ольга, Вербець В. В. Проблеми підготовки педагогів-балетмейстерів дитячих хореографічних колективів у вищих навчальних закладах.	39
Горобець Т. В. Сучасні технології зі слухання музики в дошкільних навчальних закладах у контексті підготовки до практики студентів педагогічних коледжів.	40
Давидюк Людмила, Янцур Л.А. Формування у дошкільників інтересу до декоративної діяльності за мотивами українських народних промислів.	43
Дмитришина Надія Національне виховання в українській педагогічній думці.	45
Єфремов С.В. Здійснення професійно спрямованої науково – дослідної роботи студентів у наукових гуртках у позааудиторний час у вищих навчальних закладах України у 80–90 роки ХХ століття.	46
Заблюцька Ірина, Гроть Л. В. Особливості навчання монологічного мовлення школярів в середній ЗОШ.	47
Заредінова Е.Р., Алієва Е.Н. Характеристика інноваційних технологій як засіб формування творчої активності учнів.	48

Заячківська М.В. Виховання дітей старшого дошкільного віку в різновікових групах: сучасні теоретико-методичні підходи.	51
Зінченко П.А., Твердохліб І.А. Використання мультимедійних технологій в навчальному процесі під час повторення навчального матеріалу.	52
Зиядинова Рияна, Зарединова Е.Р. Подготовка молодых педагогов к работе с одаренными детьми.	54
Зубілевич М.І., Концимал І.П. Особливості впровадження проектної методики на уроках англійської мови на початковому ступені навчання в ЗОШ.	55
Зубілевич М.І., Павлуш Наталія. Сугестопедичний підхід до процесу викладання іноземної мови у середній ЗОШ на старшому етапі навчання.	57
Івашенко А.А., Твердохліб І.А. Основні етапи розвитку та використання комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання.	58
Карпович О. А., Стреха Е. А. Методика ознакомления детей старшего дошкольного возраста с лекарственными растениями.	60
Кашицька Ольга, Малиновська Н.В. Виховання економічної культури у дітей старшого дошкільного віку.	61
Кирильчук Зоряна, Суржук Т.Б. Роль текстологічних знань у навчанні молодших школярів зв'язних висловлювань.	63
Кіясь Аліна, Долинська Л.В. Формування ефективних копінг-стратегій вчителів активними соціально-психологічними методами навчання.	64
Козаченко І.А. Основные характеристики содержательно-процессуального подхода в учебном процессе.	66
Коломієць Н.М. Концепція та засоби особистісно зорієнтованого підходу у навчанні іноземних мов.	68
Колтович О.В., Стреха Е. А. Экологическая сказка как средство формирования экологических представлений у детей старшего дошкольного возраста.	69
Конько Юлія, Самсонок Н.Ф. Критичне мислення – основа формування особистісної позиції дошкільника.	70
Корецька Наталія, Горобаха Н.М. Інтеграція різних видів діяльності як засіб сенсорного виховання дітей третього року життя.	71
Костолович М.І. Зміст, форми й методи активізації творчого потенціалу підлітків у процесі краєзнавчої роботи.	73
Кравчук Тетяна, Павлова Н.С. Сучасні інтерактивні технології у процесі навчання інформатики.	74
Красько Надія, Малиновська Н. В. Педагогічні умови формування усвідомленого ставлення старших дошкільників до своїх прав та обов'язків.	75
Круглик О. В., Коваль В.В. Методика формування методів наукових досліджень у процесі вивчення математики.	77
Крук Сергій Іванович, Козяр Михайло Миколайович. Педагогічні умови формування толерантності у особового складу підрозділів з надзвичайних ситуацій.	79
Кучмистенко Е.Л., І.В.Житко. Взаимодействие детского сада и семьи в процессе математического развития детей старшего дошкольного возраста.	79
Левченко Діна, Тарасенко Г.С. Роль мистецтва у формуванні екологічної свідомості особистості: аксіологічний аспект.	81
Логвинюк Наталія, Бляшевська А. В. Інтерактивні технології формування професійно спрямованої іншомовної комунікативної діяльності майбутніх економістів.	83
Лотоцька Інна, Вербець В.В. Проблеми діагностики соціального потенціалу студентів.	83
Мазурок Оксана, Михальчук Н.О. Педагогічні умови формування професійної компетентності в майбутніх вчителів іноземних мов.	84
Малишевська С., Сингаївський Д.В. Формування профорієнтаційних знань учнів 8-9 класів в процесі трудового навчання з використанням ігрових методів.	86
Матвеєнко А. Н., Стреха Е. А. Народные приметы как средство ознакомления детей старшего дошкольного возраста с природой.	87
Мащенко Вікторія, Суржук Т.Б. Формування мовленнєвої здібності учня початкових класів.	87
Менумерова Фериде, Зарединова Э.Р. Специфика педагогического общения учителя.	90
Мисник С.А., Стреха Е. А. Ознакомление детей старшего дошкольного возраста с птицами ближайшего природного окружения.	91
Мойсюк Русана. Гендерні аспекти виховної діяльності релігійних організацій західної України початку ХХ століття.	92
Мусаєва З.Р. Педагогические условия приобщения детей старшего дошкольного возраста к народным традициям средствами этнографической культуры.	94
Мустафаєва З.И. Эффективные формы взаимодействия дошкольного учреждения и семьи в процессе физического воспитания дошкольников.	96
Ніжегородцев В., Грищенко Г.О. Формування вмінь та навичок у навчально-дослідній роботі	

студентів курсу спеціального фізичного практикуму.	97
Нечай С.П. Нові пріоритети моделі музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів.	98
Носяр О.В., Янцур Л.А. Формування художнього образу в образотворчій діяльності старших дошкільників.	100
Облівач Аліна, Заредінова Е.Р. Засоби навчання нового покоління запит сучасної освіти.	101
Остапчук Вікторія, Бігунова С.А. Використання інтерактивних технологій на молодшому етапі загальноосвітньої школи при вивченні англійської мови.	102
П'янкowska Інна, Голубєва М. О. Провідні тенденції європейської освіти у підготовці учителів у ВНЗ Німеччини.	103
Павелків К.М. Загальна і професійно-педагогічна культура вчителя: сутність та специфіка.	105
Павлова Н.С. Формування компетентної особистості через впровадження у процес навчання веб-квестів.	107
Пічурова Катерина, Сварковська Л.А. Характеристика рухової активності дітей третього року життя.	108
Поліщук Валентина, Кирильчук Ю. В. Формування знань учнів 8-9 класів на заняттях трудового навчання з використанням нетрадиційних уроків.	109
Поліщук Н.В. Особливості реалізації дидактичних принципів при викладанні курсу „Технологічне обладнання харчової промисловості та його експлуатація”.	110
Попчук Олена. Формування професійної культури майбутніх документознавців засобами педагогічних інновацій.	113
Ребенок Е. А., Заредінова Э.Р. Технологія інтерактивного навчання.	115
Романович Ольга, Косарева О. І. Педагогічні умови формування гендерних ролей в процесі соціалізації дітей старшого дошкільного віку.	117
Руль Анна, Янцур М. С. Формування професійних намірів в учнів старшої школи в процесі трудового навчання на основі індивідуального підходу.	118
Русин В., Дичківська І.М. Рухливі ігри як засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку.	120
Савенюк Тетяна, Белешко Д.Т. Методика навчання студентів математичних спеціальностей загальним методом розв'язування планіметричних задач.	120
Семерня О. М., В.В.Пака. Інформаційні підходи організації навчально-пізнавальної діяльності старшокласників з фізики.	122
Семещук Андрій, Янцур М.С. Використання сучасних інформаційних технологій в процесі графічної підготовки молодших спеціалістів технічного напрямку.	126
Сергеева Е.В., Нога И.В. Создание и апробация электронного учебника «Информационные технологии в биологических исследованиях».	127
Смайлова А.С. Розвиток в учнів інтересу до вивчення іноземної мови засобами проблемних завдань.	128
Соломонян Наїра, Косарева О.І. Педагогічні умови формування позитивного я-образу у дітей старшого дошкільного віку.	131
Суботюк Валентина. Проблеми екологічного виховання особистості в історії шкільної освіти і педагогічної думки.	132
Сьох Я. В., Коваль В. В. Методика організації та проведення позакласної роботи у класах з поглибленим вивченням математики.	134
Ткаченко Юлія, Стучинська Н.В. Контроль знань та вмінь студентів вищих медичних навчальних закладів засобами інформаційно-комп'ютерних технологій у процесі вивчення фізико-математичних дисциплін.	135
Тригуб Любов Михайловна. Педагогические аспекты формирования коммуникативной компетентности дошкольников в условиях двуязычия.	137
Тульська Оксана. Самовдосконалення як один із шляхів формування професійної культури майбутніх екологів.	138
Усенко Роман Станіславович. Формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів.	140
Устінова Вікторія, Засєкіна Т.М. Особливості критичного мислення як методу навчання в сучасній школі.	141
Федорчук Юлія, Бігунова С. А. Шляхи підвищення швидкості ознайомлювального читання англійською мовою.	142
Фирсова Н., Воловик А.К. Глобализация европейской системы высшего образования.	143
Філіппова Лариса. Методика проведення лекційних занять з хімії для студентів фармацевтичної галузі.	144
Хайруллаєва Диляра Энверовна. Теоретические основы ознакомления дошкольников с изобразительным искусством в процессе посещения музея.	146
Харкавців Ірина, Ковальчук В. Ю. Застосування нових інформаційних технологій і засобів навчання як один із напрямів розвитку педагогічної творчості.	148

Хоронжевський О.М. Температурно-повітряний режим навчальних майстерень та гігієнічні вимоги.	150
Чудюк Галина, Вербець В. В. Формування морально-етичного потенціалу студентів в контексті особистісно орієнтованого виховання.	151
Шевцова Наталья Пантелеевна. Педагогическая оценка эмоционального состояния дошкольников в процессе индивидуального подхода.	153
Шкловчик О.А., Стреха Е.А. Экологическое воспитание детей старшего дошкольного возраста в процессе реализации метода проектов.	155
Шкопителько Сільвія, Поніманська Т.І. Педагогічні умови формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.	156
Шурин Олена. Гуманістична поведінка як невід’ємна особистісна риса майбутніх учителів.	157
Юрчук Олексій, Поніманська Т.І. До проблеми наступності у фізичному вихованні старших дошкільників та молодших школярів.	158
Аджалимова Э. Р., Харахады С.И. Психофизиологические механизмы овладения чтением.	159
Адаманова Ельзара, Заредінова Е.Р. Зміст та сутність поняття «інтерес» у психолого-педагогічній літературі.	161
Багай Б.М., Павелків Р.В. Психологічні особливості розвитку Я-концепції молодшого школяра.	162
Бакал Анатолій. Подолання психологічних бар’єрів як передумова успішної діяльності майбутнього фахівця.	163
Богушевич Татьяна, Горбатова Е.В. Развитие творческих способностей старших дошкольников в условиях кружковой работы.	164
Грицай Яна, Бушусв Т.В. Розвиток Я-образу професіоналу на етапі фахової підготовки.	165
Гріньова О.М. Теоретичний аналіз проблеми української ментальності в психологічній літературі.	166
Дук Н.И., Шебеко В.Н. Формирование мотивации двигательной активности дошкольников в условиях игровой деятельности.	167
Илькова Н. В. Развитие познавательных возможностей младших школьников.	168
Карнаух Володимир, Савуляк В.О. Вживання підлітками слабоалкогольних напоїв як чинник формування адикцій.	169
Касаткіна О.В. Психолого-педагогічні умови формування мотивації досягнення студентів на заняттях іноземної мови.	170
Кислинська Ганна, Дейниченко Л.М. Особливості прояву адаптивності студентської молоді залежно від релігійних орієнтацій.	172
Кравцов О.Г. Мотивационной тенденции к агрессии как фактор деливентго поведения несовершеннолетних правонарушителей.	173
Кулаков Р.С. Психологічні аспекти та бар’єри професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці.	174
Лабінська С.М. Розвиток рівня домагань підлітків залежно від типу сімейних відносин.	176
Мазорчук І., Павелків В.Р. Теоретико-методологічні аспекти дослідження агресії та агресивності.	177
Майнінна І.Н. К вопросу о проблеме оценки глубинных индивидуально-психологических характеристик восприятия человека по выражению его лица.	178
Максимов А.А. Компьютерно-игровая зависимость сквозь призму неклассической психологии.	178
Марчук В.А., Павелків Р.В. Психологічні особливості розвитку особистісної рефлексії в пізнавальній діяльності підлітків.	179
Майнінна І.Н. Новый подход к изучению личности: связь экзистенциальных и индивидуально-психологических характеристик личности.	181
Ожоганич М.М., Михальчук Н.О. Складові комунікативної компетенції старшокласників.	182
Отлич Дарія, Бушусва Т.В. Психологічна сутність копіngu.	183
Павелків В.Р. Теоретичний аналіз психології агресії та агресивності у зарубіжній літературі.	183
Палагнюк В., Ямницький В.М. Професійна адаптація викладача-початківця педагогічного ВНЗ як психологічна проблема.	185
Ренке Сергій Олександрович. Образ професійного психолога в свідомості студентів.	186
Рябкіна О.К., Пов’якель Н.І. Гендерні особливості формування конфліктної компетенції в юнацькому віці.	188
Сейдаметова С.И. Особенности личности и качество жизни больных в травматологии и ортопеди.	189
Серко Володимир, Руденко Н.М. Психологічні умови розвитку конфліктологічної компетенції студентів.	191
Ходин Виктор, Гордеюк О.В. Влияние внутрисемейных факторов на формирование личности старшего ребенка.	192
Хомич Іванна, Павелків Р.В. Особливості формування ставлення до свого Я в учнів молодшого шкільного віку.	193
Шабалина Виолетта, Бежанова Н.Л. Критериальная характеристика уровня сформированности общеучебных интеллектуальных умений младших школьников на уроках чтения.	194
ЗМІСТ.	197

Наукове видання

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ”

**Матеріали IV Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців**

**17–18 травня 2010 року
м. Рівне**

Відповідальний за випуск –
Комп'ютерна верстка –

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 32. Замовлення № 97 /1. Тираж 300 прим.

*Віддруковано засобами оперативної поліграфії ПП Самборський І.О.,
вул. Толстого, 3, м. Рівне, Україна, 33028.*